

Radní Kraje Vysočina
Mgr. et Bc. Petr Krčál
Žižkova 57
587 33 JIHLAVA

V Jihlavě dne 2. července 2010

Věc: Žádost o dofinancování provozu Kontaktního centra Jihlava

Vážený pane radní,

obracím se na Vás se **žádostí o dofinancování provozu Kontaktního centra (KC) pro osoby ohrožené drogovou závislostí v Jihlavě v roce 2010**. *Podrobnou zprávu o činnosti centra v letech 2005 – 2010 posílám v příloze*. V současné době zaznamenává zařízení meziroční nárůst výkonů a větší rozsah činnosti než v letech předcházejících. Terénní program realizujeme také ve městech Havlíčkův Brod, Pelhřimov, Humpolec a Chotěboř, kam naši pracovníci zajišťují a poskytují služby klientům v regionech, ve kterých byla kontaktní centra zrušena. Činnost KC naplňuje Standardy kvality sociálních služeb MPSV a poskytované programy byly certifikovány Radou vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky.

Vzhledem k omezeným finančním zdrojům jsme však v situaci, kdy jsme byli nuceni snížit počet úvazků zaměstnanců z 5 na současné 4. **Situace je způsobena meziročním krácením dotace z Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky** (z výše 510 tis. Kč v roce 2008 na 336 tis. Kč v letošním roce) a **neposkytnutím dotace Ministerstva zdravotnictví na zdravotnický materiál v r. 2010** (dotace vloni činila 160 tis. Kč). Tento výpadek dotace byl způsoben dotační politikou MZ, nikoli kvalitou poskytované služby. Ostatní zdroje (MPSV, Kraj Vysočina, Město Jihlava) zůstávají ve stabilní výši, případně došlo k meziročnímu nárůstu, na druhou stranu docházelo i k meziročnímu nárůstu nákladů (ceny energií, služeb, mírný nárůst mezd). *Podrobný přehled rozpočtu zařízení v letech 2008 – 2010 zasílám taktéž v příloze*.

Již v loňském roce nám jako provozovatelům služby vznikl finanční deficit ve výši 381 tis. Kč, který jsme byli nuceni dokrýt z vlastních zdrojů, dlouhodobě je však takovýto způsob hospodaření pro nás neudržitelný. **V letošním roce přes všechna úsporná opatření a snížení počtu pracovníků máme v rozpočtu ztrátu 544 tis. Kč**, což je pro nás částka, kterou nejsme schopni dokrýt z vlastních zdrojů. **Proto žádáme Kraj Vysočina o dodatečnou dotaci ve výši 300 000,- Kč** na provoz zařízení v letošním roce. Bez této podpory pro nás nebude možné tuto službu na území Kraje dále provozovat.

Děkuji za Váš čas a zájem řešit předloženou problematiku.

S pozdravem

Mgr. Michal Novotný,
ředitel Oblastní charity Jihlava

DIECÉZNÍ CHARITA BRNO
OBLASTNÍ CHARITA
JIHLAVA

DCHB – Oblastní charita Jihlava
Jakubské náměstí 5/2
586 01 Jihlava

tel. +420 567 563 671
fax +420 567 563 677
jihlava@caritas.cz
www.charitajihlava.cz

Příloha č. 1: Průběžná zpráva o realizaci projektu za období 1. 1. 2005 – 31. 5. 2010

Příloha č. 2: Rozpočet KC Jihlava v letech 2008 - 2010

DIECÉZNÍ CHARITA BRNO
OBLASTNÍ CHARITA
JIHLAVA

DCHB – Oblastní charita Jihlava
Jakubské náměstí 5/2
586 01 Jihlava

tel. +420 567 563 671
fax +420 567 563 677
jihlava@caritas.cz
www.charitajihlava.cz

Průběžná zpráva o realizaci projektu za období 1.1.2005 – 31.5.2010

1. INFORMACE O PROJEKTU

1.1. Název realizovaného projektu: Centrum U Větrníku – kontaktní a poradenské centrum pro osoby ohrožené drogovou závislostí

1.2. Adresa, telefon, e-mail, internetová stránka: U Větrníku 17, 586 01 Jihlava, tel.: 567 310 987, e-mail: kacko.jihlava@caritas.cz, [Www.charitajihlava.cz](http://www.charitajihlava.cz)

Řešitel projektu: Mgr. Marta Kozdas

1.3. Datum zahájení projektu: 9.2.1999 (zahájen oficiálně provoz)

Cílová skupina

- osoby v různém stupni závislosti na nelegálních nealkoholových drogách a jejich blízcí
- osoby, jejichž sociální fungování je ohroženo či narušeno v důsledku užívání léčiv, patologického hráčství či jiné závislosti

Negativní cílová skupina

- osoby, které nejsou ohroženy závislostí na nelegálních drogách
- sociálně vyloučené osoby bez přímého ohrožení závislostí
- uživatelé, kterým k řešení jejich bio-psycho-socio-spirituálního stavu odpovídají kompetence jiného zařízení
- osoby mladší 15-ti let bez vědomí zákonného zástupce

Základní poskytované služby:

Služby poskytované v centru i v terénu: první kontakt, vyplnění in-come dotazníku, výměnný program, krizová intervence, základní zdravotní ošetření, asistenční služba. Poskytnutí informací a rad. Besedy či přednášky pro školy.

Služby poskytované pouze v centru: testy (HIV, VHC, těhotenské, drogové), sdělování výsledků testů, služby kontaktní místnosti, potravinový servis, hygienický servis, praní prádla, individuální a rodinné sociální poradenství, drogové poradenství, motivační trénink, zprostředkování léčby, sociální servis, pracovní program – pracovní terapie.

2. REALIZÁTOR PROJEKTU

2.1.Název: Diecézní charita Brno – Oblastní charita Jihlava

2.2.Sídlo: Jakubské náměstí 2, Jihlava 586 01

2.3.Registrace: u Ministerstva kultury ze dne 30. 10. 1996, číslo registrace: 8/1-07-708/1996

2.4.Statutární orgán organizace: Mgr. Michal Novotný

2.5.Osoba odpovědná za hospodaření s přidělenými finančními prostředky: Mgr. Marta Kozdas

DIECÉZNÍ CHARITA BRNO
OBLASTNÍ CHARITA
JIHLAVA

DCHB – Oblastní charita Jihlava
Jakubské náměstí 5/2
586 01 Jihlava

tel. +420 567 563 671
fax +420 567 563 677
jihlava@caritas.cz
www.charitajihlava.cz

3. CERTIFIKOVANÉ SLUŽBY

Typ služby	Certifikována ANO/NE	Datum vystavení certifikátu	Datum ukončení platnosti certifikátu
Detoxifikace	NE		
Terénní programy	ANO	30.10.2009	25.8.2012
Kontaktní a poradenské služby	ANO	30.10.2009	25.8.2012
Ambulantní léčba	NE		
Stacionární programy	NE		
Krátkodobá a střednědobá ústavní léčba	NE		
Rezidenční léčba v terapeutických komunitách	NE		
Ambulantní doléčovací programy	NE		
Substituční léčba	NE		
Primární prevence	xxxxxxxxxxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxx
Služby pro uživatele drog ve věznicích	xxxxxxxxxxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxx

4. Obsah a průběh programu

4.1. Vývoj aktivit realizovaných v rámci programu

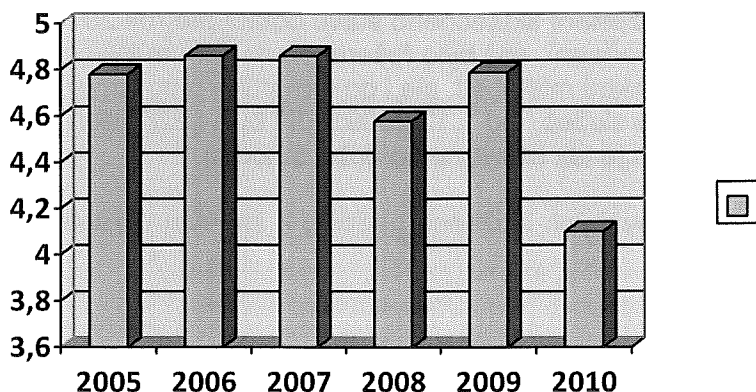
V rámci projektu dochází k realizaci 5-ti hlavních aktivit: kontaktní místnosti, terénního programu, poradny, pracovního programu a preventivních besed/přednášek.

4.1.1. Vývoj aktivit Centra U Větrníku

- **2005:** Zařízení nemělo v roce 2005 žádné výrazné potíže při poskytování služeb cílové skupině. S ohledem na sledované kvantitativní i kvalitativní údaje můžeme konstatovat, že se zařízení dařilo dosahování stanovených cílů. Průměrný evidenční počet zaměstnanců představuje 4,78 osob.
- **2006:** Důležitou událostí v zařízení bylo úspěšné absolvování procesu certifikace kvality služeb Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky, které se uskutečnilo v lednu a srpnu 2006. Zařízení byl udělen certifikát kvality v rámci kontaktních a poradenských služeb a dále terénní program. Zařízení splnilo podmínky pro udělení certifikace odborné způsobilosti pro výkon kontaktní a poradenské činnosti a terénního programu udělovaného Úřadem vlády. Průměrný evidenční počet zaměstnanců představuje 4,86 osob.
- **2007:** V zařízení docházelo na základě plánovaných aktivit k realizaci 5-ti programů: terénního programu, kontaktních služeb, poradenské služby, pracovního programu a preventivních besed. Nadále docházelo k rozvoji a zvyšování kvality všech výše uvedených služeb. Vzhledem k potřebám cílové skupiny došlo k rozvoji a rozšíření terénního programu a stejně tak došlo i rozšíření nabídky kontaktní služby. Průměrný evidenční počet zaměstnanců představuje 4,86 osob.
- **2008:** V poskytovaných službách nedošlo k žádným razantním změnám z hlediska provozu služeb. Přesto však všechny (snad kromě besed, přednášek) byly poznamenány rapidním snížením počtu uživatelů služeb. Ke snížení docházelo postupně od měsíce března, přičemž však své největší podoby získalo v období prázdninového. Od té doby dochází opět k postupnému nárůstu poskytnutých služeb a uživatelů (o měsíci prosinci můžeme hovořit z hlediska kvantifikace jako o průměrném měsíci z hlediska návštěvnosti a poskytování služeb v porovnání s předchozími roky). Průměrný evidenční počet zaměstnanců představuje 4,58 osob.
- **2009:** V roce 2009 zařízení výrazně pracovalo na zvýšení vlastní atraktivity pro cílovou skupinu, což jsme vyhodnotili jako hlavní nedostatek roku 2008. Na základě zhodnocení situace se zařízení zaměřilo především na 4 hlavní oblasti:
 - 1) Zlepšení týmové spolupráce a klimatu
 - 2) Orientace při práci s klientem na vztah a v druhé řadě až na výkon (ne obráceně)
 - 3) Rozšíření terénního programu do dalších měst
 - 4) Zavedením benefitů pro zájemce o službu z řad cílové skupinyUvedené aktivity směřovali k tomu, že došlo k maximálnímu navýšení nejenom počtu klientů, ale především služeb, jež zařízení poskytovalo. Naprostá většina poskytovaných služeb zaznamenala vzestup až na případovou práci, což hodnotíme jako slabinu. Zařízení v únoru roku 2009 oslavilo 10 let své existence, což bylo provázáno řetězcem aktivit směřujících k veřejnosti za cílem zvýšení povědomí o zařízení. V důsledku ponížení dotací získaných pro rok 2009 bylo nezbytné ve sledovaném období přijmout výrazná ekonomická opatření, jejichž cílem bylo ponížení nákladů na provoz zařízení. Byla zrušena veškerá školení pracovníků, což zařízení řeší v současné době zvýšeným počtem návštěv spolupracujících zařízení, tzv. stážemi. Služba již podruhé úspěšně splnila podmínky pro udělení certifikátu odborné způsobilosti pro výkon kontaktní a poradenské činnosti, stejně jako pro výkon terénního programu uděleného Úřadem vlády. Průměrný evidenční počet zaměstnanců představuje 4,79 osob.

- **2010:** Zařízení i nadále realizuje všech 5 aktivit prakticky v nezměněné podobě. Současně byla v zařízení zahájena realizace služby následné péče, která vhodně doplní komplex služeb pro uživatele drog nejenom v samotném krajském městě Jihlava, ale i v celém kraji Vysočina. Současně zařízení dospělo k rozhodnutí, že dojde ke snížení pracovních úvazků v zařízení, tzn. průměrný evidenční počet zaměstnanců představuje 4,1 osob.

Průměrný počet zaměstnanců

4.1.2. Vývoj aktivity kontaktní místnost:

- 2005:** Služby byly v letošním roce rozšířeny o nabídku podporovaného zaměstnávání. Tato služba je realizována ve spolupráci se Sdružením Podané ruce v rámci projektu Phare 03. Cílem této práce je zlepšit možnost drogových klientů uplatnit se na trhu práce. Klienti jsou vzděláváni v oblasti obsluhy PC, sebeprezentace, psaní životopisů, v telefonickém kontaktu se zaměstnavateli a podobně. Služby kontaktní místnosti byly beze změn poskytovány po celý rok zkušeným pracovním týmem, který má v průměru více než čtyřletou praxi v intervenčních službách.
- **2006:** Během roku 2005 byly služby rozšířeny o nabídku podporovaného zaměstnávání, tato služba pokračovala i během prvního pololetí roku 2006, po jejímž uplynutí byl projekt ukončen a vyhodnocen. Tato služba byla realizována ve spolupráci se Sdružením Podané ruce v rámci projektu Phare 03. Cílem této práce je zlepšit možnost drogových klientů uplatnit se na trhu práce. Klienti jsou vzděláváni v oblasti obsluhy PC, sebeprezentace, psaní životopisů a podobně.
 - **2007:** Na základě měnících se potřeb uživatelů služeb kontaktní místnosti došlo k rozšíření nabídky o program prevence relapsu. Tento program je zaměřen na uživatele služeb aktuálně abstinentní a jeho cílem je skrze metody sociální práce a využití prvků case managementu, motivace v procesu abstinence a posílení uživatelových vlastních zdrojů a jeho sociálního okolí pro zapojení se do „společnosti“.
 - **2008:** V poskytovaných službách nedošlo k žádným razantním změnám z hlediska provozu služeb. Sledujeme však výrazný pokles v počtu kontaktů s cílovou skupinou a celkově hodnotíme uvedený rok jako podprůměrný. Důvody spatřujeme především v nízké atraktivitě zařízení pro cílovou skupinu, která je způsobena velice špatným týmovým klimatem. Vnímáme to jako výrazný signál ke změně nejenom v týmovém klimatu, ale k posílení atraktivity zařízení.

- **2009:** Došlo ke zrušení vyhrazených hodin v kontaktní místnosti pro aktuálně abstinující. Důvod představovalo opět zhodnocení návštěvnosti v předchozím půl roce a především změna koncepce zařízení (aktuálně abstinující navštěvují individuální konzultace).
: Kontaktní služby nezaznamenaly žádné výraznější změny. Od počátku roku sledujeme postupný nárůst klientely zařízení. Především v první polovině roku jsme zaznamenaly zvýšený zájem o naše zařízení z hlediska osob, jež dosud nebyly našimi klienty. Druhá polovina přinášela již stabilně vyšší míru návštěvnosti, avšak nejspíše již došlo k vyčerpání osob z drogové scény, jež by využili služeb zařízení, jelikož nezaznamenáváme tak vysoký počet provokontaktů.
K 1.12.2009 došlo k odchodu psycholožky a současně k rozhodnutí, že nedojde k doplnění pracovníka až do zjištění skutečného stavu dotací pro rok 2010. Díky tomu došlo ke značnému omezení kapacit zařízení, což bylo řešeno především masivním doplněním dobrovolníky (nejenom do kontaktní místnosti, ale i do terénního programu), ale taktéž omezením otvírací doby pro uživatele služeb. Od 1.12.2009 tudíž byla každý den omezena doba provozu o 1 hodinu (každý den je tak otevřeno po dobu 5 hodin).
- **2010:** V poskytovaných službách nedošlo k žádným razantním změnám z hlediska provozu služeb.

4.1.3. Vývoj aktivity terénní program:

- **2005:** Jeho působnost je především v regionu bývalého okresu Jihlava (konk. Telč, Třešť, Jihlava, Polná), v případě potřeby poskytujeme služby i v dalších přilehlých okresech. Jeho služby byly poskytovány kontinuálně po celý rok, v druhé polovině roce po odchodu zkušené pracovnice byly částečně omezeny po dobu zácviu pracovnice nové.
- **2006:** V roce 2006 došlo k rozvoji terénního programu. Kromě stávajících lokalit v Jihlavě i mimo ni, byly vytipovány nové rizikové lokality v rámci bývalého jihlavského okresu. V těchto lokalitách byl pravidelně prováděn monitoring místní drogové scény a informační kampaň zaměřená na oslovení potenciálních klientů našich služeb. V druhé polovině roku 2006 došlo také k personálnímu posílení terénního programu, který tak byl zajištěn 2 terénními pracovníky. Terénní program je realizován v lokalitách Jihlava, Telč, Třešť, Měřín, Dačice a Polná.
- **2007:** V rámci terénního programu docházelo v průběhu roku 2007 k pravidelnému monitoringu skryté drogové scény v lokalitách mimo obec Jihlava, tzn. docházelo k mapování situace v Lukách nad Jihlavou, Brtnici, Telči, Třešti a Dačicích. Na základě zjištěných dat byla práce v uvedené lokalitě, buď ukončena, či přestoupila do další fáze, aktivního vyhledávání. Byla zahájena spolupráce s o.s. META, kde probíhalo zaškolování pracovnice z uvedeného zařízení a postupného předávání terénního programu. V polovině roku tak zařízení opouští terénní práci v lokalitě Dačice.
- **2008:** rozšíření terénního programu v Jihlavě: služba terénního programu byla rozšířena z 1 dne do dnů 2, čímž došlo k vyššímu pokrytí lokality a častějšímu poskytování terénních služeb. Terénní program tak vstupuje do nových lokalit, kde nejenom že dochází již k poskytování služeb a kontaktování nových zájemců o službu, ale dochází i k mapování skryté populace uživatelů drog.
- Personální změny terénního programu: stávající model založený na specializaci 1 až 2 pracovníků na terénní program jsme vyhodnotili jako neefektivní a přistoupili jsme k jeho modifikaci. Od poloviny roku 2008 vstupují všichni pracovníci do terénu, čímž došlo k rozšíření kompetencí pracovníků, ale zvýšení atraktivity terénního programu pro samotné uživatele služeb, stejně jako rozšíření nabídky poskytovaných služeb v terénu (nyní jsme schopni zajistit i poskytování individuální případové práce v terénu jednodušším a přirozenějším způsobem).

- Mapování nových lokalit: díky reorganizaci pracovních kompetencí (viz. předchozí) došlo k rozšíření kapacit terénního programu, čímž vznikl prostor pro mapování v nových lokalitách. Pracovní tým systematicky zpracoval proces mapování, který nyní využívá v okrajových lokalitách obce Jihlava a dále v obcích Telč a Třešť. Mapování nám umožnilo revizi tzv. „pevných míst“, takže došlo k jejich naprosté změně, která se ukázala jako efektivní
- **2009**: Zařízení rozšířilo svojí činnost o nabídku terénního programu pro města Dobronín, Chotěboř, Humpolec, Havlíčkův Brod a Pelhřimov a to od data 16.3.2009. Uvedené období mělo za cíl především:
 - seznámení se s lokalitou, vyhledání míst, kde by se mohla scházet cílová skupina a „být touto skupinou viděn“
 - sběr informací o drogové scéně v Havlíčkově Brodě a postupný kontakt se skrytou populací
 - získání důvěry v pracovníka TP a postupné předávání informací a poskytování našich služeb cílové skupině.
 - poskytování služeb terénních pracovníků v obcích.

V lokalitách došlo k monitoringu lékáren, nabídce besed či přednášek pro školy a jejich částečné realizaci, oslovování formou studených kontaktů, vytváření vztahů s uživateli drog, vytvoření pevných míst pro kontakt s uživateli OPL, zmapování lokality, monitoring heren a barů, výlepu a distribuci informačních materiálů o zařízení, aj. Díky velice krátkému působení v lokalitách a uzavřenosti drogové scény v naprosté většině obcí, nelze očekávat okamžité proniknutí do drogové scény, přesto se však domníváme, že se nám podařilo skoro ve všech obcích (kromě Dobronína) navázat kvalitní kontakty s uživateli drog, jež jsou příslibem spolupráce do dalšího období. Taktéž byl proveden monitoring situace v obci Dušejov, kde jsme k září ukončili svoji činnost a přesunuli jsme činnost terénního programu do obce Výskytná. Terénní program tak pružně reaguje na změnu drogové scény v lokalitách.

Terénní program Centra U Větrníku byl v roce 2009 dále realizován i v lokalitách Telč a Třešť. V Jihlavě jsme v průběhu roku zkoušeli několik strategií, které měli směřovat k optimálnímu nastavení terénního programu (od terénního programu v noci až po terénní program v 1 den). Změna strategie nám umožnila nastavení neoptimálnějšího rozvrstvení terénního programu. V současné době je tedy realizován v podobě 2 tras po 2 dny v týdnu, což umožňuje dosah na větší počet osob cílové populace.

Ve spolupráci s VRAKBAREm (centrum primární prevence Jihlava) vznikla pracovní skupina terénních pracovníků STEP, jejímž cílem je kvalitativní a kvantitativní rozvoj terénních programů v Jihlavě, která umožňuje pracovníků sdílení zkušeností, předávání znalostí a rozvoj terénních programů.

- **2010**: Terénní program je zajišťován neustále v Havlíčkově Brodě, Chotěboři, Dobrušce, Pelhřimově, Humpolci, Telči a Třešti. Na základě dlouhodobé poptávky po službách zařízení Centra U Větrníku zahájilo zařízení k 1.5.2010 svoji činnost i v lokalitě Dačice, kde dochází opět k mapování drogové scény. Přesto však krátké působení v lokalitě naznačuje velkou poptávku po drogových službách a nedostatečné dostupnost stávajících služeb pro uživatele drog.

4.1.4. Vývoj aktivity poradna:

- **2005**: Zájem o služby poradny každým rokem stoupá a v roce 2005 bylo poskytnuto 121 intervencí v průměrné délce 40 minut.
- **2006**: Během prvního pololetí 2006 začala v zařízení fungovat psychiatrická a psychoterapeutická ambulance pod vedením MUDr. Jana Roubala. Původním záměrem spolupráce s MUDr. Roubalem bylo rozšíření služeb centra o nabídku strukturovaných rodičovských skupin. K realizaci rodičovské skupiny však bohužel nedošlo z důvodu nedostatečného zájmu ze stran rodičů a blízkého okolí uživatelů drog

- **2007:** Zařízení po téměř dvouleté spolupráci opouští MUDr. Jan Roubal, který zajišťoval supervizní reflexi případové práce. Z toho důvodu byla ke konci roku zahájena spolupráce s MUDr. Janou Toufarovou, která dle měnících se potřeb pracovního týmu, zajišťuje individuální a skupinovou reflexi provedené případové práce
- **2008:** Poradna je realizována v nezměněné podobě.
- **2009:** V únoru byl zrušen provoz poradny v městě Telč z důvodu minimálního využití v dané lokalitě s příslibem možné spolupráce do dalších období. Došlo ke snížení počtu provedeného poradenství, který je způsoben snížením počtu uživatelů služeb, jež využili nabídky zařízení
- **2010:** Poradna je realizována v nezměněné podobě. Současně však došlo ke vzniku nové služby v sídle kontaktního a poradenského centra. Konkrétně se jedná o službu následné péče, která vhodným způsobem doplní komplex služeb pro uživatele drog nejenom v samotné Jihlavě, ale celkově v Kraji Vysočina.

4.1.5. Vývoj aktivity pracovní program:

- **2005:** Pracovní program je v zařízení provozován od roku 2004. V roce 2005 byly jeho aktivity rozšířeny o možnost výuky obsluhy PC, nácvik sebe prezentace apod. Tyto aktivity jsou spolufinancovány ve spolupráci se Sdružením Podané ruce z prostředků předstupních fondů PHARE
- **2006:** V rámci pracovního programu byla v druhé polovině roku 2006 vytvořena nová alternativní varianta pracovního programu. Klientům byla rozšířena nabídka činností v programu o manuální činnost v podobě kultivace zahrady a altánu kontaktního centra.
- **2007:** Pracovní program byl rozšířen o další alternativu simulace pracovního prostředí. Kromě stávající práce s keramikou došlo ke spolupráce se zařízením Malá řemesla (Oblastní charita Jihlava), kam dochází pravidelně uživatelé služeb na pracovní program mající za cíl úklidové práce
- **2008:** Pracovní program zůstal v podstatě beze změn. Stejně jako jiné programy i on se potýkal s nižší využitelností v polovině roku 2008. Došlo však k jeho rozšíření nejenom o náplň, ale i lokalitu. Nabídka byla rozšířena o úklidovou činnost ve spolupracujícím zařízení Malá řemesla. Pracovní program je realizován po 2 dny v týdnu.
- **2009:** K 1.4.2009 došlo k ukončení pracovního poměru s pracovní terapeutkou v důsledku nedostatku finančních prostředků na provoz zařízení. Na základě jednání uvedená pracovnice byla ochotna po zbytek roku pracovat v zařízení i nadále jako dobrovolnice, což umožnilo realizaci pracovního programu avšak pouze z poloviny. Stávající 2 dny pracovního programu tudíž byly staženy na 1 den. I přes všechna omezení zaznamenal pracovní program 13% nárůst klientely oproti loňskému roku (kdy byl provoz dílny zajištěn po 2 dny), což považujeme za naprostý úspěch. Za důležitý indikátor kvality poskytované služby taktéž považujeme počet osob, jimž byla služba poskytnuta. Ve sledovaném období využilo službu celkem 19 osob, což oproti roku 2008, kdy dílnu navštívilo celkem 9 osob, považujeme opět za posun směrem ke zvýšení kvality poskytované služby (resp. Nedochozí k vytváření závislosti klientů na sociální službě).
- **2010:** Pracovní program je personálně zajištěn v rozsahu 0,1 úvazku (DPP) pracovní terapeutkou.

4.1.6. Vývoj aktivity preventivní besedy/přednášky:

2005: Tyto besedy zajišťuje zařízení nově od tohoto roku a na jejich realizaci spolupracujeme se Sdružením Podané ruce. Během roku došlo k oslovení během 55 hodin besed 756 studentů na celkem 19 školách v okrese.

- **2006:** Aktivita probíhala beze změn.
- **2007:** Aktivita probíhala beze změn.
- **2008:** Oproti loňským rokům jsme se setkali s drobným nárůstem v počtu poskytnutých besed. Celkově bylo poskytnuto 19 besed v délce 45-ti minut pro 7 škol. Díky vyššímu zájmu jsme přepracovali celkovou koncepci besed, které i nadále jsou zaměřeny na prezentaci činnosti Centra U Větrníku, avšak důraz klademe na vyšší míru interaktivity s účastníky.
- **2009:** Díky zvýšenému zájmu o přednáškovou činnost či besedy zařízení přistoupilo k symbolickému zpoplatnění daných služeb, což však neodradilo případné zájemce. Ve sledovaném období tudíž došlo k rapidnímu nárůstu počtu osob, jež byly osloveny formou přednášek či besed. V roce 2008 zařízení oslovilo přednáškovou činností 274 osob. V roce 2009 se však jednalo již o 1266 osob středních škol, vyšších odborných či jiných zařízení. Přednášková činnost byla taktéž posílena v lokalitách, v nichž jsme zahájili realizaci terénního programu v důsledku předání informací pro cílovou skupinu.
- **2010:** zařízení pokračuje v realizování preventivních besed/přednášek.

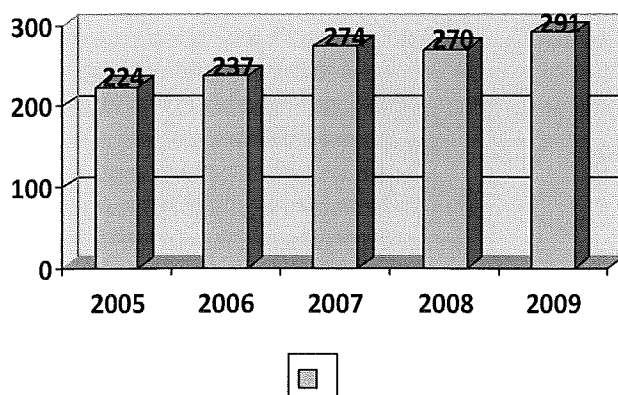
5. Hodnocení a výsledky

5.1. Statistika programu a interpretace statistických údajů

	2005	2006	2007	2008	2009	2010 (1.1.- 31.5.)
Počet klientů	224	237	274	270	291	211
Počet kontaktů	2284	2609	4774	1767	3443	1745
Počet vyměněných injekčních setů	34 185	50 718	56 070	32 512	44 618	25 481

Základní statistická data, která zařízení sbírá představují především počty klientů, počty kontaktů a počty vyměněných injekčních setů.

Počty klientů

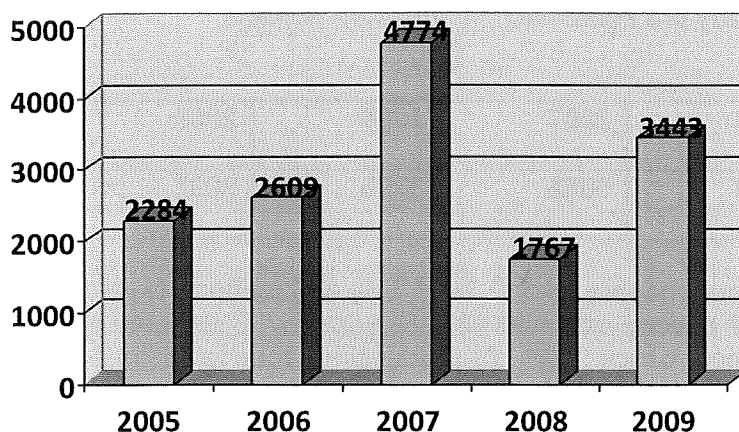

Počet klientů představuje číselné vyjádření počtu osob z řad cílové skupiny, kteří alespoň jednou v průběhu roku využili alespoň jednou minimálně 1 službu zařízení. Z uvedené tabulky je zřejmé, že neustále dochází k pozvolnému nárůstu počtu uživatelů služeb, kteří alespoň 1 využijí služeb zařízení. Neustálý nárůst počtu uživatelů služby nevypovídá o tom, že by docházelo k nárůstu počtu nitrožilních uživatelů drog v monitorovaných lokalitách, ale

spíše ho lze interpretovat jako zvýšení zájmu uživatelů drog o služby zařízení. Do jisté míry rozhodně přispívá k pozvolnému nárůstu i rozšíření terénního programu do nových lokalit, kde dochází k navázání kontaktu s novými uživateli drog. Nelze však očekávat, že se vstupem do nové lokality diametrálně naroste počet osob, které využijí služby zařízení. Na základě našich zkušeností lze očekávat, že kvalitní vstup do nové lokality trvá cca 1-2 roky. Uživatelé drog si potřebují nejprve službu ověřit a získat v ní důvěru, tudíž jí nezačínají využívat hned po jejím zavedení do lokality. Rapidní nárůst počtu uživatelů drog, jež využijí naše služby, lze tedy očekávat v letošním spíše však následujícím roce. Vycházíme tak z toho, že terénní programy v Havlíčkově Brodě, Pelhřimově, Humpolci, Chotěboři byly zavedeny počátkem roku 2009, stejně jako terénní program v Dačicích až počátkem dubna roku letošního.

Každopádně předpokládaný odhad pro letošní rok čítá mírné překročení hranice 300 osob, jež využijí služby zařízení, čímž neustále dochází k pozvolnému počtu osob ve službách zařízení.

Počet kontaktů

Počet kontaktů
představuje kvantitativní vyjádření počtu kontaktů s osobami z řad cílové skupiny, tzn. kolik kontaktů jsme v průběhu 1 časové jednotky (v uvedeném případě se jedná o 1 rok) získali s cílovou skupinou. Opět můžeme sledovat mírný nárůst počtu kontaktů v průběhu jednotlivých let, vyjma roku 2008, který byl z hlediska hodnocení výkonnosti zařízení, jednoznačně označen za podprůměrný. Již v předchozím textu bylo zmíněno, že v roce 2008

se zařízení potýkalo se značnými nedostatky v oblasti vlastní atraktivity pro cílovou skupinu. Zařízení se v roce 2009 soustředilo především na následující 4 oblasti:

- 1) Zlepšení týmové spolupráce a klimatu
- 2) Orientace při práci s klientem na vztah a v druhé řadě až na výkon (ne obráceně)
- 3) Rozšíření terénního programu do dalších měst
- 4) Zavedením benefitů pro zájemce o službu z řad cílové skupiny

Uvedené období je sice výrazně podprůměrné, avšak jako zařízení hodnotíme tuto zkušenost jako velice důležitou. Podařilo se nám kvalitní zmapování situace a nastavení interních změn, které umožnily znovuzískání atraktivity pro cílovou skupinu a tudíž došlo i k obnovení počtu výkonů, které byly uživatelům služby poskytnuty.

V průběhu roku 2009 tak docházelo opět k poskytování služby ve standardním rozsahu a v roce 2010 kalkuluje zařízení s navýšením počtu kontaktů s uživateli služby v porovnání s předchozím rokem o cca 15%. Sledujeme tedy neustále trend ve zvyšujícím se zájmu o služby zařízení.

Výměnný program představuje strategickou službu kontaktních center. Jeho cílem je sběr použitého injekčního materiálu, který může být potenciálně infekční (zhruba 1/3 injekčních uživatelů drog je nakažena žloutenkou typu C) z důvodu ochrany veřejného zdraví, stejně jako ochrany veřejného zdraví skrze minimalizaci šíření infekčních nemocí v drogové populaci skrze výdej čistého injekčního materiálu. V roce 2009 došlo v celé České republice k celkové výměně použitého injekčního materiálu v celkové hodnotě 4 500 000 ks. Zařízení Centra U Větrníku tak k celorepublikovému průměru vyměněného injekčního materiálu přispělo v celkové výši 1%, což sice představuje minimální procentu, avšak je třeba si uvědomit, že naprostá většina získané použitého injekčního materiálu má svůj původ v Praze, případně v Brně. Centrum U Větrníku tudíž svým objemem získané použitého injekčního materiálu představuje zařízení s výrazným výkonem v oblasti výměny injekčního materiálu.

Z hlediska interpretace získaných dat můžeme vysledovat postupný nárůst, který byl zastaven až v roce 2008. Příčin spatřujeme opět několik. V roce 2007 jsme ukončili terénní program v Dačicích, kde představoval výměnný program celou 1/5 všech výměn v zařízení. Z uvedeného faktu je zřejmé, že pro rok 2008 muselo dojít ke snížení výměnného programu v zařízení o celkovou 1/5. Další významný faktor spatřujeme, jak již bylo výše uvedeno, ve snížení atraktivity zařízení pro cílovou skupinu. Od roku 2009 však lze spatřovat opětovný nárůst počtu kusů vyměněného injekčního materiálu a v letošním roce předpokládáme překročení hranice 50 000 ks a opětovné přiblížení se hranici z roku 2007. Výměna injekčního materiálu tak opět nese svědčí o vzrůstající

tendenci v užívání nelegálních nealkoholových drog, která zůstává celorepublikově neustále na velice obdobné úrovni, avšak více svědčí o vyšším zájmu o služby zařízení Centra U Větrníku.

Další významný ukazatel představuje **počet výkonů**. Jedná se o celkový počet výkonů zařízení za časovou jednotku (1 rok). Výkony jsou jasně vydefinovány a vymezeny Seznamem a definicí výkonů (Úřad vlády, resp. rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky).

Počet výkonů

	2005	2006	2007	2008	2009	2010 (1.1.-31.5.)
Počet výkonů	4297	6703	6055	3896	8091	6945

Opět můžeme sledovat vzestupnou tendenci výkonů, které byly zařízením poskytnuty. Výrazný pokles nastává v roce 2008, jehož důvody jsou však již výše popsány. Sledujeme však naprostý nárůst poskytnutých výkonů nejenom v roce 2009, ale především v roce letošním, kdy lze očekávat poskytnutí cca 14 000 výkonů, což vnímáme jako silně nadprůměrný výkon v zařízení. V roce 2009 tak došlo ke 100% nárůstu počtu poskytnutých výkonů, oproti roku předchozímu. Stejně tak v roce 2010 lze očekávat 74% nárůst počtu výkonů oproti roku předchozímu, což oproti roku 2008 představuje již 174% nárůst. Lze tak hovořit o výrazném zvýšení efektivity zařízení. V roce 2010, kdy je v zařízení historicky nejméně pracovníků, tak dochází navýšení efektivity zařízení nejenom razantním zvýšením poskytovaných výkonů, ale i celkově navýšení počtu osob, jimž jsou služby poskytnuty, stejně jako navýšení počtu vyměněného injekčního materiálu.

Kritické zhodnocení rozvoje programu, dosažení cílů

Od roku 2005 zařízení prochází několika změnami, které však vždy respektují dodržování cílů zařízení a směřují ke zvýšení efektivity zařízení. Pravidelně tak dochází v každém roce ke zvýšení počtu osob, jež získají důvěru ve služby a využijí jí. Stejně tak sledujeme nárůst služeb, které jsou poté cílové skupině poskytnuty, stejně jako množství setkání (kontaktů) s cílovou skupinou, které taktéž narůstá. Strategické postavení z hlediska ochrany veřejného zdraví zaujímá zařízení i v oblasti minimalizace rizik spojených s nitrožilní aplikací drogy – sběr použitého injekčního materiálu, distribuce sterilního injekčního materiálu. I v uvedeném výměnném programu sledujeme vzrůstající trend.

Kritickým rokem z hlediska výše uvedených indikátorů shledáváme rok 2008, kdy z důvodu týmového nesouladu a vytváření nepříznivé atmosféry pro pobyt uživatelů služby v zařízení došlo ke snížení atraktivity zařízení a tudíž k omezení kontaktů s cílovou skupinou. Sledujeme tak rapidní snížení výkonnosti zařízení z čehož poté také vyplývá zvýšení ceny výkonů. Rok 2008 hodnotíme jako velice důležité období, které nám umožnilo zakotvení v základních principech, bez nichž není možné realizovat službu obdobného typu. Uvedené zkušenosti přispěli k novému rozvoji služeb a stabilizaci služby Centra U Větrníku. V roce 2009 sledujeme opětovný nárůst v poskytovaných službách, přičemž tento trend neustále pokračuje i v roce 2010.

O stabilizaci služby v roce 2009 svědčí i níže uvedené statistické porovnání provedených výkonů s rokem 2008

Výměnný program: nárůst o 37%

Hygienický servis: nárůst o 176%

Potravinový servis: nárůst o 73%

Zdravotnické ošetření: nárůst o 20%

Reference do K-center: nárůst o 457% (nejvyšší procentuální nárůst byl zaznamenán u této hodnoty, kde v důsledku rozšíření terénního programu dochází k masivnímu předávání referencí do K-center, především však našeho).

Reference do léčby: nárůst o 258%

Testy HIV: nárůst o 54% ke zvýšení počtu přispěla především masivní proklamace nabídky testů v zařízení)

Testy VHC: nárůst o 207% (ke zvýšení počtu přispěla především masivní proklamace nabídky testů v zařízení)

Těhotenské testy: nárůst o 75%

Intervence po telefonu: nárůst o 83%

Pracovní program: nárůst o 13% (ačkoli byl program od 1.4.2009 omezen ve svém rozsahu celkem o 50% - ze dvou dnů funguje pouze 1- , i přesto se podařilo překročit loňské maximum. Údaj nemáme doposud interpretován).

Informační servis: nárůst o 370% (I v oblasti poskytování informací vzhledem k nárůstu počtu klientů rozhodně došlo k nárůstu, přesto však uvedená výše procenta spíše svědčí o vysoké míře nekázně, s níž byl v loňských letech pracovníky zaznamenáván informační servis. V důsledku kvalitnějšího vedení záznamu můžeme – mimo jiné – hovořit o nárůstu).

Případová práce: pokles o 8% (způsoben dvěma faktory. Za prvé snížením úvazku a posléze i odchodem pracovnice psycholožky, která zajišťovala část případové práce. Za druhé. V důsledku odchodu zmíněné pracovnice a přesto neomezení aktivit zařízení při stávajícím počtu poskytovaných služeb, nezbytně vedlo k omezení kapacit týmu pro poskytování případové práce. Do budoucna uvažujeme o výrazném posílení práce dobrovolníky a v případě možnosti i o kvalifikovaném doplnění pracovního týmu. Důvod samozřejmě spatřujeme i v nevyužití potenciálu u stávajících pracovníků. Tzn. mnohdy nevytváří příležitosti pro zahájení účinné případové práce)

Jak již bylo dříve uvedeno, tak v roce 2010 dojde opět k dalšímu navýšení poskytnutých výkonů. V současné době shledáváme službu Centra U Větrníku jako stabilní službu zajištěnou zkušeným pracovním týmem s délkou praxe v průměru 5 let (což je u služeb obdobného typu považováno za nadprůměrné). Služba zajišťuje pravidelný kontakt se zhruba 300 osobami v celém Kraji Vysočina a je schopna jim zajistit poskytnutí zhruba 14 000 výkonů v průběhu 1 roku. Služba v roce 2010 odhadem zajistí sběr 56 000 kusů použitého a potenciálně infekčního injekčního materiálu. Stejně tak svým dopadem zasáhne nejenom samotnou Jihlavu, ale má přesah i do okolních obcí a to konkrétně svým terénním programem poskytuje odborné sociální služby v obcích Havlíčkův Brod, Chotěboř, Pelhřimov, Humpolec, Telč, Třešť a Dačice. Díky snížení úvazku na úroveň 4,1 a vzhledem k dosahovaným výkonům můžeme hovořit o službě, která je řazena do kategorie středně nákladových (z hlediska celorepublikového průměru), tzn. nejedná se o službu drahou. V roce 2009 zařízení realizovalo preventivní besedy pro celkem 1299 osob v rámci školní docházky a to nejenom v samotném krajském městě, ale i v obcích okolních. Pro samotné uživatele drog zajišťuje komplex drogového zařízení, které je schopno nejenom zajistit realizaci programu harm reduction (minimalizaci sociálních a zdravotních rizik), ale provází je léčbou a je schopno jim zajistit i následnou péči po propuštění z léčebného zařízení, mající za cíl zpevnění motivace k abstinenci a postupnou resocializaci (návrat do běžné společnosti). Zařízení tak komplex drogových služeb provázejících uživatele drog od samotného užívání po následnou abstinenci. V Kraji Vysočina nabízí službu následné péče jako jediné zařízení.

Kontaktní centrum Jihlava

		rok 2008	rok 2009	oček. 2010
1. Provozní náklady celkem		846 557,19	789 524,99	931 035,20
1.1 Materiálové náklady celkem		266 603,64	257 720,36	345 199,00
z toho:	potraviny	0,00	0,00	0,00
	kancelářské potřeby	1 276,50	2 179,00	3 400,00
	vybavení (DDHM ¹⁰ do 40 tis. Kč)	39 604,00	1 002,00	24 399,00
	pohonné hmoty	16 724,51	18 187,17	25 800,00
	ostatní materiál	208 998,63	236 352,19	291 600,00
1.2 Nemateriálové náklady		403 349,45	358 990,13	406 836,20
1.2.1	energie	197 687,97	199 946,33	207 300,00
z toho:	elektrina	40 700,00	47 269,00	48 100,00
	plyn	133 943,47	113 905,33	120 800,00
	vodné a stočné	23 044,50	38 772,00	38 400,00
	jiné - teplo	0,00	0,00	0,00
1.2.2	opravy a udržování	64 522,70	21 407,90	15 500,00
z toho:	opravy a udržování budov	46 233,80	5 341,80	2 200,00
	opravy a udržování aut	7 149,00	7 900,00	8 400,00
	opravy strojů a zařízení	11 139,90	8 166,10	4 900,00
	cestovné	13 752,00	1 717,00	16 200,00
1.2.4	ostatní služby	127 386,78	135 918,90	167 836,20
z toho:	telefony	28 392,38	30 909,60	32 400,00
	poštovné	3 874,50	5 061,00	5 600,00
	ostatní spoje	11 824,00	9 762,00	10 300,00
	nájemné	9 400,00	10 209,00	3 000,00
	právní a ekonomické služby	900,00	1 700,00	4 100,00
	školení a kurzy	17 049,20	2 518,00	12 800,00
	pořízení DNM ¹¹ do 60 tis. Kč	2 640,00	0,00	0,00
	jiné ostatní služby	53 306,70	75 759,30	99 636,20
	1.3 Jiné provozní náklady - konkretizujte	176 604,10	172 814,50	179 000,00
z toho:	odpisy	152 200,00	161 300,00	165 300,00
	pojistné (majetek)	19 204,10	9 802,00	4 900,00
	pojistné zaměstnanci			400,00
	jiné náklady	5 200,00	1 712,50	8 400,00
2. Osobní náklady celkem		1 421 715,00	1 610 586,00	1 572 547,00
2.1 Mzdové náklady		1 030 328,00	1 193 886,00	1 145 765,00
z toho:	hrubé mzdy	986 257,00	1 181 406,00	1 122 933,00
	OON na DPČ	32 186,00	7 600,00	12 800,00
	OON na DPP	11 885,00	4 880,00	10 032,00
	ostatní mzdové náklady	0,00	0,00	0,00
2.2 Odvody na sociální a zdravotní pojištění		356 527,00	380 540,00	394 182,00
z toho:	pojistné ke mzdám	345 261,00	379 963,00	385 100,00
	pojistné k DPČ	11 266,00	577,00	4 400,00
	ostatní pojistné			4 682,00
	2.3 Ostatní sociální náklady	34 860,00	36 160,00	32 600,00
Celkové náklady na realizaci projektu		2 268 272,19	2 400 110,99	2 503 582,20

Zdroje

Provozní dotace - MPSV ČR	700 000,00	795 000,00	800 000,00
Provozní dotace - MZ ČR	150 000,00	160 000,00	0,00
Provozní dotace - MV ČR	0,00		0,00
Provozní dotace - MK ČR			0,00
Provozní dotace - MŠMT ČR	0,00		0,00
Provozní dotace - MO ČR	0,00		0,00
Provozní dotace - Ministerstvo informatiky			0,00
Provozní dotace - Ministerstvo spravedlnosti ČR			0,00
Provozní dotace - RVKPP	510 000,00	354 000,00	336 000,00
Provozní dotace - Rada vlády pro zál. romské kom.			0,00
Provozní dotace - Úřad práce	21 261,00		0,00
celkem státní dotace	1 381 261,00	1 309 000,00	1 136 000,00
Provozní dotace - kraj Vysočina (MPSV)	578 031,00	560 000,00	582 100,00
Provozní dotace - kraj Vysočina (rozpočet kraje)			
Provozní dotace - kraj Vysočina (fond Vysočina)			
Provozní dotace - Jihočeský kraj			0,00
celkem krajské dotace	578 031,00	560 000,00	582 100,00
Dotace místní (město, obec, spádové obce)	150 000,00	150 000,00	150 000,00
Nadace zahraniční i tuzemské			0,00
sbírký			0,00
zahraniční dary církevních organizací			0,00
sponzorské dary	81 775,69	252 730,43	18 800,00
příjmy od klientů	2 732,50	12 306,00	4 200,00
ostatní (úroky, porođe majetku aj)	74 472,00	116 074,56	67 900,00
celkem vlastní zdroje	158 980,19	381 110,99	90 900,00
celkem	2 268 272,19	2 400 110,99	1 959 000,00
zisk+, ztráta-	0,00	0,00	-544 582,20